



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.416.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 18537 Pani Posłanki Anny Paluch, w sprawie drastycznego zmniejszenia kwot dla PUP na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (dalej „ustawa o finansach publicznych”) podstawą gospodarowania środkami Funduszu Pracy (dalej „FP”) w trakcie roku budżetowego jest roczny plan finansowy FP, będący załącznikiem do ustawy budżetowej. W toku prac nad projektem ustawy budżetowej na dany rok budżetowy Minister Finansów i Gospodarki, w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej wydane na podstawie art. 138 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, przekazuje wstępną kwotę wydatków na dany rok oraz wyjściowe kwoty wydatków na kolejne lata dla poszczególnych dysponentów części budżetowych. Pismem z dnia 25 lipca 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki przekazał do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej limit wydatków FP do uwzględnienia w projekcie planu finansowego na 2026 r. Limit określono na poziomie 10,1 mld zł, tj. niższym o 1 mld zł względem roku 2025.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na każdym etapie uzgodnień wskazywał, przedstawiając w tym zakresie szczegółowe uzasadnienie, na konieczność utrzymania finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na poziomie analogicznym do 2025 r. Pomimo tego kwotę zabezpieczoną w planie FP na b.r. ustalono na poziomie niższym od postulowanych potrzeb finansowych.

Odpowiadając na pytania dotyczące zwiększenia w b.r. środków FP przeznaczonych na działania aktywizacyjne, Minister Finansów i Gospodarki wielokrotnie wskazywał, że Polskę objęto procedurą nadmiernego deficytu (EDP), co oznacza konieczność konsolidacji finansów publicznych i redukcji deficytu w kolejnych latach i ma odzwierciedlenie w średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym na lata 2025-2028, określającym do 2028 r. ścieżkę wydatków, której przestrzeganie jest konieczne do ograniczenia deficytu nominalnego i redukcji długu w średnim okresie. Minister wskazywał też, że wydatki FP objęte są stabilizującą regułą wydatkową (SRW) oraz limitem wydatków wskazywanym corocznie w ustawie budżetowej, w związku z czym zwiększenie ich limitu może odbyć się pod warunkiem wskazania oszczędności powstałych w związku z realizacją innych zadań objętych tą regułą. Biorąc po uwagę zgłaszane potrzeby i ograniczone środki, na dzień dzisiejszy nie ma wygenerowanych oszczędności, które można by przesunąć na finansowanie form pomocy.

Ustalony przez Ministra Finansów niższy limit wydatków FP na rok 2026 miał bezpośredni wpływ na wysokość kwoty środków FP wskazanej w planie finansowym FP na finansowanie kosztów realizacji form pomocy przez samorządy powiatowe, której podział na

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.

poszczególne regiony regulują przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia² i wydane na podstawie art. 277 ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy³ (dalej „rozporządzenie RM”).

Na podstawie art. 267 ust. 4 wskazanej ustawy, w związku z § 6 rozporządzenia RM, kwota środków FP na finansowanie form pomocy, również tych realizowanych w ramach projektów EFS+, określona w planie finansowym FP na 2026 rok i pomniejszona o rezerwę pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, dzielona jest między województwa algorytmem określonym we wskazanym rozporządzeniu RM. Następnie kwoty ustalone dla samorządów województw są dzielone dla poszczególnych samorządów powiatowych przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa, o których mowa w art. 267 ust. 7 ustawy. Oznacza to, że podczas opracowywania kryteriów podziału istnieje możliwość uwzględnienia szczególnych potrzeb lokalnych rynków pracy.

Samorządy powiatów na finansowanie form pomocy, w tym realizowanych w ramach EFS+, dysponują w roku 2026 w skali kraju środkami FP w kwocie 1,7 mld zł. Poszczególne samorządy powiatowe ujęte w Interpelacji Pani Posłanki dysponują kwotami wskazanymi w poniższej tabeli (kwoty w złotych):

Powiat	Środki FP limit podstawowy	Środki FP projekty EFS+	Limit ogółem
Polska	656 076 927,32	1 068 817 374,00	1 724 894 301,32
woj. małopolskie	48 468 149,01	69 216 805,00	117 684 954,01
nowotarski	2 378 021,74	2 959 335,16	5 337 356,90
tatrzański	1 712 479,64	2 202 046,28	3 914 525,92
nowosądecki	3 693 060,35	6 844 528,82	10 537 589,17
limanowski	2 973 442,04	4 565 522,75	7 538 964,79
gorlicki	1 959 138,34	2 650 490,80	4 609 629,14

Ze środków tych finansowane są wszystkie formy pomocy określone w ustawie. Minister właściwy do spraw pracy nie przyznaje środków FP na poszczególne formy pomocy wskazane w tym akcie. Wyboru wdrażanych form pomocy, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

To samorządy powiatów decydują, uwzględniając potrzeby lokalnych rynków pracy i własne możliwości, o wyborze i finansowaniu poszczególnych form pomocy. Minister właściwy do spraw pracy nie ma zatem bezpośredniego wpływu na liczbę aktywizowanych osób i wybór konkretnych form wsparcia.

Kierownictwo resortu prowadzi stały dialog z urzędami pracy oraz konwentami, aby możliwie szybko kierować dostępne środki tam, gdzie potrzeby są największe. Sytuacja na rynku pracy i zapotrzebowanie urzędów pracy są stale monitorowane.

Niezależnie od środków przekazywanych samorządom powiatowym minister właściwy do spraw pracy dysponuje rezerwą FP, którą może uruchomić w celu niwelowania

² Dz. U. poz. 620, z późn. zm.

³ Dz. U. poz. 1662.

negatywnych skutków zmniejszenia środków FP przyznanych na aktywizację. W jej ramach możliwe jest zwiększanie środków przyznanych samorządom na finansowanie form pomocy w danym roku budżetowym, z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez urzędy pracy. Procedurę ubiegania się o środki z rezerwy FP określono w dokumencie „Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2026 roku”, opublikowanym w Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia. Na ich podstawie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiła dwa nabory wniosków o środki rezerwy FP. Pierwszy 4 lutego br. o dodatkowe środki z rezerwy FP na finansowanie kosztów realizacji form pomocy, oraz 13 lipca o środki rezerwy FP na finansowanie programów aktywizacji zawodowej. W ramach pierwszego naboru samorządy powiatów złożyły 201 wniosków. Po weryfikacji i ocenie wszystkich wniosków przyznano środki rezerwy FP w kwocie 173,5 mln zł. Dodatkowe środki otrzymał każdy urząd pracy, który uczestniczył w naborze.

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 13 lipca br. ogłosiła drugi nabór wniosków na dodatkowe środki z rezerwy FP dla urzędów pracy z przeznaczeniem na finansowanie programów aktywizacji zawodowej. Nabór, na który przeznaczono 87 mln zł zakończył się 27 lipca br. W jego ramach ze wszystkich województw złożono 391 wniosków na rekomendowaną przez marszałków łączną kwotę 86,6 mln zł, uwzględniającą aktywizację 6089 osób. Wszystkim urządowi przyznano środki w kwotach wnioskowanych.

Dodatkowo, mając na względzie potrzebę wsparcia urzędów w realizacji działań aktywizacyjnych w br. przyznano samorządom powiatowym województwa opolskiego i łódzkiego środki z rezerwy FP na finansowanie projektów EFS+ w wysokości 6 647 901,32 zł. Ponadto, Ministra zdecydowała o skierowaniu dodatkowych 50 339 180,63 zł z FP tam, gdzie przyznane wcześniej środki nie pozwoliły na sfinansowanie zobowiązań powstałych na podstawie art. 269 ww. ustawy.

Aktualnie, wśród możliwych do finansowania z rezerwy FP działań znajdują się programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach dotkniętych przez klęski żywiołowe, a także programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Składane wnioski rozpatrywane są na bieżąco, w kolejności wpływu. Na finansowanie programów zabezpieczono w br. odpowiednio 5 mln zł i 50 mln zł z rezerwy FP.

W br. do resortu pracy nie wpłynął żaden wniosek na finansowanie programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. Na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi wpłynęło 17 wniosków - wszystkie rozpatrzono pozytywnie przyznając środki w kwocie 6 342 000,00 zł, z czego Powiatowy urząd Pracy w Chrzanowie otrzymał 90 tys. zł, a Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu 49 tys. zł.

Pragnę podkreślić, że polski rynek pracy pozostaje w dobrej i stabilnej kondycji, co potwierdzają dane dotyczące stopy bezrobocia rejestrowanego, która w województwie małopolskim w końcu lipca br. wyniosła 5% i była niższa od średniej dla kraju (5,8%).

Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego była zróżnicowana, w powiecie nowotarskim była niższa niż średnio w Polsce (5,4% wobec 5,8%), choć wyższa niż w województwie małopolskim (5,4% wobec 5,0%). W pozostałych wskazanych w interpelacji powiatach wartości tych wskaźników były wyższe niż w województwie i w kraju. W końcu lipca 2026 r:

- w powiecie limanowskim zarejestrowanych było 3 655 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 7,5%,
- w powiecie gorlickim zarejestrowanych było 2 718 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 7,7%,
- w powiecie nowosądeckim zarejestrowanych było 5 601 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 8,1%,
- w powiecie nowotarskim zarejestrowanych było 3 668 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 5,4%,
- w powiecie tatrzańskim zarejestrowanych było 2 585 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 9,4%.

W obliczu ograniczenia środków na aktywizację, urzędy pracy będą intensyfikować pomoc w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, bez konieczności angażowania środków FP. Klienci urzędów mogą otrzymać propozycję przyjęcia ofert pracy, udziału w targach pracy lub w giełdzie pracy albo samodzielnie skorzystać z dedykowanych, stale rozwijanych narzędzi teleinformatycznych, takich jak wyszukiwarka ofert pracy - ePraca oraz aplikacja ePraca. W odniesieniu do osób, którym urząd pracy nie będzie mógł zaproponować oferty pracy stosowane powinno być intensywne poradnictwo zawodowe, którego celem jest zbadanie predyspozycji zawodowych, przekazanie wiedzy w jaki sposób szukać pracy (np. w ramach szkoleń prowadzonych przez doradców zawodowych), czy pomoc w określeniu kwalifikacji poszukiwanych na rynku pracy, które osoba bezrobotna mogłaby uzupełnić.

Należy podkreślić, że według danych Głównego Urzędu Statystycznego produkt krajowy brutto (PKB) w I kwartale 2026 r. wzrósł realnie o 3,5% w ujęciu rocznym, a korzystne prognozy PKB na pozostałe kwartały roku 2026 powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Monik Sikora

Sekretarz Stanu

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/